આવૃત્તિ છઠી.

લોકપ્રિય ગાયન સંગ્રહ

ભાગ ૨ જો

સુરતના અબદુલહુસેન બાકરભાઈ શાહેરના રચેલા કિસ્સા કહાનીઓના કલગીના ખ્યાલ લાવણી વગેરે રમુજી સુબોધ તથા ઇશ્કી ગાયનોનો સંગ્રહ.

પ્રગટ કરનાર

એમ. એચ. મેહેરઅલી

વેપારની કુંચી, હુંડીગણીત, કલજુગના કૌતક, અરેબિયન નાઈટ્સ, જંગબારી ભાષા, યુનાની ટેબલ હકીમ, તથા એકોર્ડીયન, કનસર્ટીના, ફીડલ, અને હારમોનિયમ ચાવી બુક વગેરે પુસ્તકો બનાવનાર

૯૦–ડુંગરી બજાર ભીમપુરા પાસે

મુંબઈ.

ઈ૦ સ૦ ૧૯૦૭ જુલાઈ.

શ્રી "રાયલ" પ્રીન્ટીંગ પ્રેસમાં

હસુફઅલી અબદુલહુસેને

છાપ્યું છે.

કિંમત ૨ આના.

એમ. એચ. મેહેરઅલીના પુસ્તકોના અભિપ્રાય.

'તમારી હારમોનીયમ ચાવી બુક પરથી હમે ગીત ઉતર્યાં છે, તે પરથી બરાબર આવે છે ને તે ઘણી સરસ છે એમાં કાંઇ શક નથી.' માણેકશા ન. ધાસવાલા કમીસરીએટ આફીસ—અહમદનગર.

અમો ત્રીચીનાપોલીમાં વેપારની કુંચી તથા ચુનાની ટેબલ હકીમુ મંગાવી વાંચીને ઘણી ખુશી હાંસલ કરી છે. અમારા બીરાદરોને પણ અમો ભલામણ કરતા રેશું.' મામદ ઇસા—રાણાવાવ.

'વેપારની કુંચીની બુક બહુ વખાણવા લાયક છે.' કરીમ લતીફ—પીઆભોર્ઈ.

'આપે બનાવેલી ચોપડી (વેપારની કુંચી) વાંચી ઘણો ખુશી થયો છું.' નરસી મગનલાલ શાહ—રંગુન.

'આપની ચોપડી બહુ દેશ પરદેશમાં આપ નામની વખણાય છે હાલમાં ચોપડી ઘણા પાસેથી આવે છે પણ આપની ચોપડી પ્રખ્યાત વખણાય છે.' રામજી સુંદરજી—રંગુન.

આપનું અકોર્ડીયન નાટકસનું પુસ્તક બે ભાગ વાંચી હું ઘણોજ ખુશી થયો છું' ઘોડા ડાક્ટર પોપટ જીવા—ગોંડલ.

'તમારી હારમોનીયમ ચાવી બુકના પાંચ ભાગથી ઘણું સારૂં વગાડતા આવડે છે અને ભાગ ૬ ઠો હોય તો મોકલશો.' પટેલ પ્રાણજીવન જદુરામ—ઉટીઆદરા.

'તમારૂં બનેલું કલજુગના કૌતક વાંચી ઘણો હું ખુશી થયો છઉં. તેમાં મજાની જરા નસીયતની વાત છે.' મેરવાનજી અરદેસર ઓલીયાજી—બેરાર મીલ્સ—બડનેરા.

'તમારા કલજુગના કૌતકની ચોપડી વાંચી. તે પુસ્તક ઘણુંજ સારૂં છે. નુરમામદ ગીગા—આટ.

'તમારી અકોર્ડીયન ચાવી બુક ભાગ ૬ મંગાવી હતી તેપરથી બરાબર વગર ઉસ્તાદે સહેલાઇથી સારી રીતે જલદી શીખી શકાય છે' ઇસમાલજી સલ્લાં ઇબ્રામજી—વરોરા.

એ ફિપરાંના ખ્યાલમાં સર્ટીફીકેટ મળેલી છે

'તમો મારફતે ખરીદેલો હારમોનીયમ વાજો ઘણોજ સારો છે તે જાણજો. હું તે એક વરસ થયા વગાડું છું. વાજો જોવામાં ઘણોજ સારો તેમજ અવાજ ને મધુરતા ઘણીજ સારી છે ને વાજો વગાડી તમારો આભારી થયો છુ' સુલેમાન સીવજી- ચાંદા.

:: એમ. એચ. મેહેરઅલીનો ::

બંને પુસ્તક

સંપુર્ણ

૧૯૪

અરેબિયન નાઈટ્સ

(અલેફ લએલા ગુજરાતીમાં) અથવા

એક હજાર અને એક રાતની ગમ્મત.

આવૃતિ બીજી—થોડા વખતમાં બહાર પડશે.—આવૃતિ બીજી

ઉંચા કાગલ, ચોખી મુંબઈની છપાઇ, સુંદર બંધાઇ, સુઘડ સફાઈ
અને મનહર મોટા ચિત્રો સાથે.

કીમત. ☞ અગાઉથી નામ નોંધાવનાર પાસેથી ફકત **રૂ. ૧।.**
પુસ્તક બહાર પડયા પછી રૂ. ૩ પડશે.

ફકત એક પોષ્ટ કાર્ડ ઉપર તમારૂ નામ, ઠામ, ઠેકાણું, ગામ અને ધંધો નીચેના સરનામે લખી મોકલવાથી કાંઇપણ નાણું અગાઉથી લીધા વગર પુસ્તક બહાર પડેથી ફકત રૂ. ૧। માં આપવામાં આવશે.

અરેબિય નાઈટ્સનો કોઈ કહેવાતો સસ્તો કચરો પુંજો પોથો ખરીદવા અગાઉ એમ. એચ. મેહેરઅલીવાલી અરેબિયન નાઈટ્સ આવૃતિ બીજીના ઉંચા કાગલ, મુંબઈની છપાઈ, સુઘડ સફાઈ, સુંદર બંધાઈ સાથે મનહર ચિત્રો ઉપરાંત રૂ. ૧। ની કીમતની સરખામણી કરી લેજો.

સરનામું—

અલાદીન એમ. એચ. મેહેરઅલી

પુસ્તકો વેચનાર અને જોઈતી ચીજો કીફાયતે મોકલનાર

ડુંગરી બજાર-ભીમપુરા પાસે-મુંબઇ.

લોકપ્રિય ગાયન સંગ્રહ

ભાગ ૨ જો—આવૃત્તિ છઠી.

૧૯૨૯

ખ્યાલ ચાર સાહેલીનો—રંગ ૧ ખડી.

ચાર સહેલી નીકલી ઘરથી પોશાક પેરી જરતારી
ઘાચણ મોચણ ઘોબણ ચોથી તંબોલનનો ભપકો ભારી.

ચોક—૧

પેલી ઘાચણ કહે છે બેની હું જાતે હુશીઆર ઘણી
કરમ મારા ફુટેલા તેથી મને મલ્યો છે ગાંડો ધણી.
એનું દુ:ખ જોતાં જોતાંને હવે હું તો દીવાની બની
પરણાવતીનું નખ્ખોદ જાજો મરજો રાંડ ઢેડની જણી.

ઝુલ--જાણી જોઇને દુ:ખમાં નાખી, મોજ કંઈ મેએ ના ચાખી
જીંદગી રહી છે થોડી બાકી, મને કુંવારી કેમ ના રાખી.
એનું દુ:ખ જોતાં જોતાને હવે થઈ છું દુ:ખયારી
ઘાચણ મોચણ ઘોબણ ચોથી તંબોલનનો ભપકો ભારી.

ચોક—૨

મોચણ કહે છે ઘાચણને બેન તને બલાપો છે શાનો
મને બલાપો ઘણો છે બેની ધણી છે એક આંખે કાણો.
શોભીતો છે ઘણો મજાનો જેવો કે મોતીનો દાણો
એના કરમમાં હું પણ ફસી છું ક્યારે મુવો મરવાનો.

ઝુલ—એ જો મરે તો સારૂં થાએ, દુ:ખમાં નાખી મારી માએ
રોજ બલાપો કેમ જોવાએ, એની જણતીનું નખ્ખોદ જાએ.
કોઇનો ધણી છે ગાંડો ઘેલો કોઇનો ધણી છે વેપારી
ઘાચણ મોચણ ઘોબણ ચોથી તંબોલનનો ભપકો ભારી.

ચોક—૩

ઘોબણ કહે છે બે સઇયરને મારાપર કંઈ નથી કહાણી
ધોબી મારો છેલબટાઉ હું એની મોહના રાણી.
હું એની છું સુંદર પીયારી એ મારો છે દીલજાની
તરેહ તરેહના કપડા પેરાવે લાડ રાખે છે મેહેરબાની.

ઝુલ—બેબા મારો છેલછબીલો, બેસપર બેસે છે રંગીલો
થઇને ફરે છે રાતો પીળો, કુંદી કરવામાં નથી ઢીલો.
આવા ધણીની દોલતથી હું થઇને ફરૂં છું સુખ્યારી
ધાયણુ મોચણુ શોબાનુ ચોથી તંબોલનનો ભપકો ભારી.

ચોક—૪

તંબોલન કહે છે તમુ આબરૂને સમજો ખુશવકતી મારી
ધણી મારો તંબોલી પ્યારો, ચેવડી મેહેમનો વેપારી.
જરીબુટાની ચોલી પેહેરૂં, તરેહદાર પેહેરૂં સાડી
ભાત ભાતનાં પાન ખાઇને મારયા કરૂં છું પીચકારી.
ઝુલ—જાત જાતના બીડા બનાઉં, વરક સુનેરી ઉપર ચડાઉં
ભલા યારોને હું સમજાઉં, અબ્દુલહુસેન આશકને મનાઉં.
બમનજી કહે ખયાલ રંગીલા એની સદા છે બલહારી
ધાયણુ મોચણુ શોબણુ ચોથી તંબોલનનો ભપકો ભારી.

——:o:——

આશકી મુંબઇના જવાનની—રંગત લંગડી.

આશકી મુંબઇના જવાન, વાંકી ટોપીને બદવાન
પેરે મારા દીલજાન, કબજો બુટાદાર
પીચબેકના—ઘાલી બુટામ કરે તે ઘણા ચમકાર.

ચોક—૧

માથે વધારીને બાલ, ખીસામાં બોટુ રૂમાલ
ચાલે વાંકી વાંકી ચાલ બુટ ભપકાદાર
કોઇ વાણીયો=લુવાણો બ્રાહ્મણુ કોઈ ચાર ચમાર,
ગાડીવાલાને બોલાવે, વેલો ગાડી હાંકી લાવે
ભાવ તેનાથી ઠેગવે, ચીનના સાહુકાર
ખીસા વજાડે=તેમાંથી અવાજ કરે દોઢીયાં સાડાચાર.
ઝુલ—ગાડીમાં બેસીને તાડી પીવા તે જાયજી
થોડી બાકી તાડી રહે તે ગાડીવાલાને પાયજી
દશબાર બાટલી પીને તે છાકટા બહુ થાયજી
હાથમાં લઈ લાકડી રસ્તામાં તે અથડાયજી
ભાડું ગાડીનું નહીં આલે, વત્તી વાત કરે તો ઘાલે
ચાલ એવી બદ ચાલે, એવા બદકાર
પીચબેકના=ઘાલી બુટામ કરે તે ઘણો ચમકાર.

ચોક—૨

પછી દોડીયાં થાય ખલાસ, રાખે દીલમાં મોટી આસ
જાય મારવાડીની પાસ, રૂપીઆ કાડે દશબાર
બાર રૂપીઆ=લઇને લખી આપે પચીસની બાર
કોઇએ ટોપી ગીરવે મારી, તેપર બે ત્રણ રૂપીઆ કાડી
નામ મા બાપનું વધારી, રમે બત્તાનો જુગાર.
પો છકથી—રજારે ઘણો ઝરસ નીકલો રોજગાર.

ઝુલ—દશ બાર જણ મલી રમે બત્તાનો જુગાર સમજોને ભાઈ
માંગે સત્તી અંદર પડે ત્યારે તો સત્યાનાશ જાય
સત્તી પડે અંદર તે જીત્યો ને ખુશી દીલમાં તે થાય
હારી ગયો રૂપીઆ બધા ત્યારે કરે તે હાય હાય
જીતે કોઈ હોય દીલજાન, હારે તેના ઘેર મોકાણ
પછી કરે તાણુમતાણ, શેના દોડીયા આપો યાર
પીચબેકનાવાલી ઝુટામ કરે તે ઘણો ચમકાર.

ચોક—૩

રૂપીઆ બધા હારી આવે, કોઇને ધુતીને બનાવે
કોઇના ખીસા કતરી લાવે, કરે એવો વેપાર
સીપાઈ ઝાલે તો=સાંભે થઇને કરે તે મારામાર.
સીપાઈ બાંધે બંને હાથ, પછી કરે મુસકે તાટ
મારે પછવાડેથી લાત, જુવે સઘળાં નરનાર
નગર ભાડાની કોટડીમાં જઈને કરે એક મોટો વીચાર.

ઝુલ—જઇને પડ્યો તે તુરંગમાં સાહેબ ધણી આ શું થયું
માલ ધન છીતેલું મારી પાસેથી સરવે ગયું
આવીને ફરયો હું બલામાં દુઃખ હુંએ બધું સહ્યું
પચીસ રૂપીયાનું કરજ હજુર મારવાડીનું રહ્યું
દાંડીયા દહેશતથી લરબડે, પગમાં બેડીઓ ખરખડે
એવી મુસીબતો પડે, સમજો દોસ્તદાર
પીચબેકનાવાલી ઝુટામ કરે તે ઘણો ચમકાર.

ચોક—૪

નીકલી તુરંગમાંથી બહાર; પાછો કરે મારામાર
લોકો નાખે છે ફીટકાર, તોબી માને નહી યાર
સંફુદગલીમાં—પોતાની રાંડોના લડાં જઇને કરે પુકાર.

નારી ખોટો છે સ્વભાવ, આજે શું કમાઈ તે લાવ
બન્ને રમી આવું દાવ, મારી પ્યારી તું છે નાર
એવા જુગારી=રમીને સદા ખાય રાંડોની ભાર.
ઝુલ—અશરાફના થઈ છોકરા કમજાત ના થાતા તમે
ધ્યાન ધરી આ વા...ર, જુગાર ના રમતાં તમે
સુચ્ચા સોદા જુગા...ો આ શેહેરમાં તે બહુ ભમે
સંગત એવાની કરી પસ્તાશો પ્યારા કોઈ સમે.
અબદુલહુસેન છંદ ગાય, સમજી મહેરીલ ખુશી થાય
તેના દુશમનો ગભરાય કહે છે બમનજી દાલદાર
પીચબેકના=ખાલી બુટામ કરે તે ઘણો ચમકાર.

———:o:———

સુરતની નાજનીન પઠાણની રંગત લંગડી.

નયા છંદ કીસા હુએ પુરાના સુરત શેહેરકા સુનો બયાન
નામ જીનોકા=જાફરખાં દીલ્લીકા એક પઠાન.

ચોક—૧

નીકલા શેહેર દીલ્લીસે આશક સુરતમેં આયા દીલજાન
નવાબનેભી=ઉતરનેકે તહીં ઉનકો દીયા મકાન
નીલમ, ચુની, હીરે, મોતી, માણુકોકી લાયા ખાન
નગર શેઠકી=બેટી એક હુસ્નોંમેં આલા ચતુરસુજાન.
શેર—હરરોજ તાપીપર મીઆં નહાનેકે તહીં જાતી થી વો
મલમલકા કપડા પેહેનકર તાપીમેં નહાતી થી વો
નાજુક બદન પતલી કમર સબકો દીખલાતી થી વો
છોટી ઉમર પાઉંમેં પેજન સબકે તહીં ભાતી થી વો.
દાદરો—ચલી ભર પાનીકો નારી, પઠાણકી આઈ સવારી
દેખકે સુરત ઓ પ્યારી, હુવા મદહોશ દીવાના
ઘોડેસે ઉતરા ઓ જાની, કહા કે ખડી રહો ઓ રાની
તુજપે હુએ અકલ દીવાની, નહીં અબ હમકો સતાના.
ચાલ—ફીર એસી બાત વો પઠાણને ફરમાઈ
ઉસ વખત વો નારી દીલમેં બહોત ઘબરાઈ
ગુસામાં આવીને કહ્યું-એ મુરખ સીપાઈ
ચલ દુર હટી જા નહીં તો થશે લડાઈ.

ઉઠાન-પઠાણને ફીર કહા લો મુખસે સુન તુ મેરી બાત
મે તુજપર આશક હુવા ચલ તું મેરે સાથ.
હુરાની ચેહેરા નારીકા દેખકે દીલમેં થા હેરાન
નામ જીનોકા=જાફરખાં દીલ્લીકા એક પઠાન.

ચોક—૨

નારી પઠાણને કહેવા લાગી સાંભળ વાત મારી હેવાન
નારી પરાઈ=નથી લેવાતી તું મુરખ છે નાદાન
નગર શેઠની હું છું છોકરી કેમ થયો છે તું અંજાન
નથી સમજતો=બાપ મારો આવી લે તારો પ્રાન.

શેર—માન મારૂં કહેવું સાચું રાખી દીલમાં યાદજી
બાપ મારો સુરતનો સુબો કરશે તને બરબાદજી
સાંભળશે નહીં તારી કોઇ સુરતમાં આ ફરીયાદજી
તારા જેવા મારાપરથી કઇક થયા આઝાદજી.

દાદરો-પઠાણને કહી ફીર બાતજી, ચલ તું અબ મેરે સાથજી
છોડું નહીં તેરા હાથજી, કરે કયા બાપજી તેરા
મેં તો લાખો લડુંગા, માર ફીટાર કરૂંગા
નહીં મેં કીસ્સે ડરૂંગા, જાફરખાં હએ નામ મેરા.

ચાલ સુંદર કહે છે કેમ કરે છે તું નાદાની
રસ્તામાં તું રોકીને ઉભો એકલી જાની
મુકી દે મારો હાથ ન કર બેઇમાની
હવે તાપી નદીએ ભરવા નહીં આવું પાની.

ઉઠાન-પઠાણ જવા દે મને લાગી યહાં બહુ વાર
તાપી નદીએ પાણી ભરવાના સોગદ ખાઇ લઉં ચાર.
નહી છોડી ઉસ નારકો ઉસને કીયા જાન અપના કુરબાન
નામ જીનોકા=જાફરખાં દીલ્લીકા એક પઠાન.

ચોક—૩

નાહનેકે તઇ તાપી નદીપર તેરી બલા આવે કહે જવાન
નીત ઉઠ લોંડી=તેરે હાજર રહેવેગી સુન ફરમાન
નહલાવે તુજકો ગરમ પાનીસે મેરી લોંડીયાં સુન ધર ધીયાન
નહી છોડું=તુજકો કુફરકા કલમાં છોડકે પડલે કુરઆન.

શેર—નાર હારીને કહે હવે ઘેર લઇ જાઓ મને
કુરતની સુરવાલ લાવીને પેરાવો મને
ભાઇ બેન માબાપને કોઇથી નથી દેવો મને
ધરની બેરીથી પધાર પ્રાણજી આહીં મને.

દાદરો—જાફરખાં નામ હમારું, કેસર છે નામ સો મારું
જોડા સાહેબે ઉતારયો, હવે દુનિયામાં ઓ પ્યારા
વેશ કજીને લેઆવો, નીકા મારાથી પઢાવો
સેજ ફુલોની કરાવો, અરે દીલદાર હમારા.
ચાલ—જે કહેવું હોય તે હમણાથી કહી લેજો
તમે ઘેર મને લઇ જઇને દગો નહી દેજો
તમે રાત ને દહાડો મારી મોહબ્બતમાં રેજો
કોઈ દહાડે મન જુદી વાત તમો ના કેજો.
ઉઠાન—નાગર બ્રાહ્મણી સંગ નીકાલી ગઈ પઠાણકે સાથ
સુની ખબર મા બાપને રીશ રહે ઓ મલતે હાથ.
નહી માના કહેના આશકને કીયા દીલકા પુરા અરમાન
નામ જીનોકા=જાફરખાં દીલ્લીકા એક પઠાન.

ચોક—૪

નાચરંગ કરવાકે લે ગયા સુનાકે યારો મીઠી જબાન
નો જવાનને બચાયા ખુબ ગોર સુરત દરમીયાન.
નસર શાહેરી અમરદાસકી દંગલમેં તુમ સુનો નીશાન
નએ નીરાલે છંદ અલીમહમદકે ગીરધરકા ધ્યાન.
શેર—દીલ મીલ કરે દોનો જહામે એશ ઓર આરામજી
જેસાથી સબજ પરી વહેસાહી થા ગુલફામજી
છંદ કાશ એસા કહો જીસમેં લો હોવે નામજી
ખાયાલ કુછ માલુમ નહી તો લે જબાંકા થામજી
દાદરો—કહો કોઇ એસીતો બાની, જીસમેં હો હોટી જબાની
કહો કોઇ કીસ્સે કહાની, નન દો તરફ સુનાયા
મેરા યે ખીયાલ નયા હુએ, તેરેહી છંદપે કહા હુએ
સુનકે આબ બેક રહયા હુએ, ટુટે છંદ ફરમે ન ગાયા.
ચાલ—અબદુલહુસેનસે કયા ગાના ગાઓગે
માલુમ હુવા દંગલસે ભાગ જાઓગે
અમનજી ઓર ફકુનસે શરમાઓગે
નસ કહે પાલનસે ખતા ખાઓગે.
ઉઠાન—બંદી સબ મજમુન નીરાલે સુનો સભામેં ખાયાલ
અગર શાહેરી હો તુમમેં તો કહો એસી ટકસાલ.
નમકર કહેતા ઉસ આશકકા રહયા નામ નીશાન
નામ જીનોકા—જાફરખાં દીલ્લીકા એક પઠાન.

સ્ત્રી ચરિત્ર—રંગત લંગડી.

ઘણો ખોટો સ્ત્રી ચરિત્ર કઇક આશકના ગયા પ્રાન
નાર કોઈની=નથી થવાની સત કરીને દીલમાં માન.

ચોક—૧

એક દીવસના સમે નારીએ કીધો બદનપર સહુ શીંગાર
હસી ખુશીથી=સહલ કરવાને નીકલી ઘેરથી બહાર.
અરધે રસ્તે ધુંસાઇ મળ્યો. જોઇને આશક થઈ તે નાર
સુધ બુધ ભુલીગઇ ને ભુલી ગઇ ઘરનો ભરથાર.
દાદરો—છેડો પકડીને તે નારી, કરે છે આરજુ બીચારી
જરા વાત સમજોને મારી, અરે મારા વાહલા ધેસાઈ
સાથે લઇ ચાલોની જાની, હું તો બહુ થઇ છું દીવાની
ભાવે ના અન ને પાની. તમો ના રાખો જુદાઇ.
ચાલ—તારે ધુંસાઈ કહેવા લાગ્યો સાંભળ સુંદર
હમે જાને ધોસાઈ નથી રાખતા કાંઇ ઘર
હમો નથી રાખતા ખાટલો ઢોલ્લો બીસ્તર
મુકી દે હમારો છેડો ના તું કેડે પડ
હાથ મરોડી છેડો છુડાવી ધુંસાઈ તો ચાલ્યો દીલજાન
નાર કોઇની=નથી થવાની સત કરી દીલમાં માન.

ચોક—૨

લાગી આગ તન બદન નારને ધુંસાઇના પાછળ ચાલી
છેલ છબીલી=તે ના માને કોઇની મતવાલી
પાછળ પાછળ ચાલી ધુંસાઇના મહમાં કંઈ ના બોલી ચાલી
ધુંસાઇ બોલ્યો=રાંડ કેમ સતાવે છે ખાલી.
દરો—સાધુજી આવોની પાસે, કરોની પુરી આસે
હવે દુનીયામાં કેમ થાસે, વાત કંઇ બોલો વીચારી
જરા દીલમાં તો વીચારો, જીવ તડપ છે હમારા
હવે છાતીથી લગાડો, હું તો છું દાસી તમારી.
ચાલ—ધુંસાઇ કહેવા લાગ્યો સાંભળ નારી
તું સાંભળની એક વાત છે હમારી
છે તારો ધણી જાલીમ જુલમી બહુ ભારી
તું એનું માથું કાપી લાવની પ્યારી

એટલી વાત સમજીને ઘેર આગળ આવી નાદાન
નાર કોઇની=નથી થવાની સત કરી દીલમાં માન.

ચોક-૩

ઘર આગળ આવી નારે દીલમાં પોને કીધો વીચાર,
આપણા હાથથી= એક ખંજર કાડી કીધો તઇયાર.
સુતેલો ધણીને જોઇ પલંગ આગળ આવી નાર
તરસ ના ખાધો=રાંડ ભુંડીએ ધણીપર કીધો વાર.
દાદરો-સાધુજી હું હવે આવી, માથાને કાપીને લાવી
તમો મને વેલી બોલાવી, આશ થઇ પુરી તમારી
ધણીને મારયો પલંગપર, માથુ લઇ આવી
રહ્યું ધડ મારયો જેવો કબુતર, હાથમાં લઇને કટારી.
ચાલ-તારે ધુંસાઇ બોલ્યો બરબાદ કીધું તારૂ ઘર
તું મને નહી જોઇએ લ્યાનત છે તારાપર
કોઇ એવી નાર કમજાત નહી જોઇ સુદર
કે લઇને હાથમા મારે ધણીને ખંજર
ધુંસાઇના કહેવાથી રાંડ ભુંડીએ લીધો ધણીનો જાન
નાર કોઇની=નથી થવાની સત કરી દીલમાં માન

ચોક—૪

ઘરના ધણીને મારી નાખ્યો નથી રાંડને લાજ શરમ
સાધુ વાસતે=કીધા આપના ભુંડા કરમ.
પેલા ધણીને મારી નાખ્યો પછી કીધું સરવે દાન ધરમ
અમરદાસે=રાંડનો ખોલી નાખ્યો સરવે ભરમ.
દાદરો=રાંડ કમજાત ઘણીરે, મારયો ઘરનો ધણીરે
વાત આ કેવા બનીરે, સમજો દીલદાર હમારા
કરજો નહી કોઇ એવી નારી, નહી તો થાસે બહુ ખુવારી
જાન પણ જાસે તમારી, જરા સમજોને પ્યારા.
ચાલ-મારયો ધણીને પછી રાંડ રંડાઇ
અબદુલહુસેને કીધી ઘણી ચતુરાઇ
બમનજી ખીઆલ ગાય સભામાં ભાઇ
તુરાવાલાની થઇ જગમાં રૂસવાઇ
એવા ખીઆલ છે કલગીવાલાના સદા રંગીલા છે દીલજાન
નાર કોઇની=નથી થવાની સત કરી દીલમાં માન.

———:૦:———

રંગત લંગડી.

આશુક તમારી યાદ કરૂ જ્યાં લગી છે મારા દમમાં દમ
મુજ પાપીપર=મયા રાખી કરજે રહમ સનમ.

ચોક—૧

મેં તો તારા ઇશ્કમાં ફસ્યો છું જરા થોડો કર જુલમ સીતમ
માફ કરીને=તું મારા ગુનાહ રાખજે ભરમ સનમ
માયા મોહબ્બત રાખ મારાપર કદી ના કરજે ચસમ ગરમ
મે છું તારો=બીજાનો નથી કોઇનો ફહમવહમ
મટવાના કોઇ દહાડે નથી જે લખ્યા છે મારા જનમ કરમ
મુજ પાપીપર=મયા રાખી કરજે રહમ સનમ.

ચોક – ૨

માર ના મને ગમની કટારી થયું છે મારૂં જીસમ ગરમ
મરી ગયો છુ=યાદમાં તારી અરે મારા હમદમ.
મને ચેન ના તારા વીના છે ફરી આવ્યો અગમ પછમ
મહેરબાનગી=કરીને લઇ લે તુ દમ આ દમ.
મારૂં કામ બીજાથી નથી હુ ખાઇ બેઠો એ કદમ કસમ
મુજ પાપીપર=મયા રાખી કરજે રહમ સનમ.

ચોક—૩

મલમ એવી તરાહનો કરી નાખે આ વરમ નરમ
મારા દીલમાં=પસંદ આવ્યો છે તારો રસમ પ્રીતમ
મુસલમાન યા હીંદુનો મને નહીં ભાવે ઇલમ ધરમ
માથું નમાવી=હવે હું ચુમી લઉ તારા કદમ પદમ
માટીમાં સરવે મલી જવાના જનમ ઇસમ
મુજ પાપીપર=મયા રાખી કરજે રહમ સનમ.

ચોક—૪

મુરશદ હમારો અમરદાસ જા કદી કરે ના કલમ વીલમ
મોજ મજામાં=ગાય ને છંદ કરે આ રકમ ખતમ
પીલો જામ અબદુલહુસેનને ઇનાગમેં સબ આબે જમજમ
મદદથી તેની=દુર થયો તેનો હમ ગમ.
મીસરા કોઇ એસા લાના ગાજે ખયાલ અકરમ તીકરમ
મુજ પાપીપર=મયા રાખી કરજે રહમ સનમ.

———:•:———

ખયાલ–ખડી રંગત.

પરનારી સંગત નહી કરતા કરશો તો આખર છે મરન
પરનારી નહી થાસે કોઇની મારી વાત સમજોની સજન.

ચોક—૧

ઘરની નાર હોય રૂપાલી તો પણ લાગે તે નઠારી
પરનારી હોય કલી કોયલ તો પણ લાગે પ્યારી
ઘરની નારીને ભૂખે મારી ઘણી થાય તે દુઃખયારી
ચુરમો કરી ખાય પરનારી ને બેસી ફરે ઘોડે ગાડી.
ઘરની નારી ઘંટી ચાટે પરનારી કરે સારાં ભોજન
પરનારી નહી થાસે કોઇની મારી વાત સમજોની સજન.

ચોક—૨

પરનારીને પ્યાર કરીને રોજ ખુશી થઇ થઇને ફરે
ઘરની નારીને જોઇ જોઇને ઘરમાં આવી રોજ લડે.
પરનારી પઇસો માંગે તો રૂપીયાથી તે મોજ કરે
ઘર નારીને કોડી ન આપે ભલે ન ભુખી ફેરા ફરે.
પરનારી જો આપણી થાય તો શા માટે કોઇ કરે લગન
પરનારી નહીં થાસે કોઇની મારી વાત સમજોની સજન.

ચોક—૩

પરનારીની સંગતમાં ધન માલ આખો ગુમાવે છે
પરનારી જો જરા લડે તો હાથ જોડી સમજાવે છે.
સારો સારો મેવો લાવીને પરનારીને ખવરાવે છે
ઘરની નારી મનમાં ઝુરે તેને નહીં કંઇ બોલાવે છે
ઘરની નારીને રોજ તે મારે પરનારીના જઇ ચુમે ચરન
પરનારી નહીં થાસે કોઇની મારી વાત સમજોની સજન.

ચોક—૪

સુખ સમે સહુ કોઇ આપણા કરે મોઢેથી મીઠી વાત
દુઃખ સમે મોં મરોડી દેશે પરનારી જાણો કમજાત
દુઃખ સુખ સમજે છે ઘરની નારી કરે ફીકર તે દાડો રાત
અબદુલહુસેન ઉસ્તાદ કદી નહી ધરે પરનારીનો હાથ
અલીભાઇ સહુ ખીઆલ રસીલા ગાય કરીને થાય મગન
પરનારી નહીં થાસે કોઇની મારી વાત સમજોની સજન.

—:૦:—

૧૯-૬૦

રગત છોટી, પતિના વિયોગમાં.

હવે ધણી વગરના કરશું કેમ ગુંજારો
કોઇ આવીને ઇનસાફ કરો હમારો.

ટોક—૧

હું બાર વરસની હતી હું બાળક નાની
તે દીવસના મુકીને ગયા છે મારા પ્રાની
હવે તેર વરસની થઇ લો આવી જૂવાની
મને ધણી વગર નહી ભાવે છે અન ને પાની.
મારા ઘરમાં સાસુ સુકન બોલે નઠારો
કોઇ આવીને ઇનસાફ કરો હમારો.

ટોક—૨

જોગન વેશ લઇ જાઉં ઢુંડવા વનમાં
હું ધણી વગર તડપું છું મારા મનમાં.
સહુ સાહેલીઓ મારી રહે છે લગનમાં
હું રાત ને દહાડો બળું છું એવી અગનમાં.
મારો હાલ જોઇને જરા તો દીલમાં વીચારો
કોઈ આવીને ઇનસાફ કરો હમારો.

ટોક—૩

કેહોની બેની હવે ધણી વગર શું કરીએ
બેહેતર દુનીઆમાં ઝેર ખાઇને મરીએ.
કહાં લગી ધણીને યાદ કરીને રડીએ
આ દુઃખ નથી સેહેવાતું કુવે જઈ પડીએ.
સંસાર મને કંઈ નથી લાગતો સારો
કોઇ આવીને ઇનસાફ કરો હમારો.

ટોક—૪

થઇ ખુશી નાર ને ધણી મળ્યો તેને આવી
અબદુલહુસેને પછી તેને સમજાવી
બમનજીના સારૂ મીઠાઇ મેવા લાવી
અલીભાઈએ ખોલામાં બેસી ખબર.વી
કયાં લગી બળાપો કહે કરૂં હું તારો
કોઈ આવીને ઇનસાફ કરો હમારો.

———: :———

રંગત દોઢ કડી.

કરો માબાપની સેવા
બીના કહેવાથી પુરૂષો લાગ્યા જુદા રહેવા.

ચોક—૧

માબાપો તમને જનમ આલે
નવરાવી ધવરાવીને તમને સારી રીતે પાલે
જતન સહુ કરીને સંભાલે
પ્યાર મોહબ્બત કરીને તમને હસે બોલે ચાલે
કામ નહીં કરજો તમે એવા
બીના કહેવાથી પુરૂષો લાગ્યા જુદા રહેવા.

ચોક—૨

હવે તમો મોટા થયા જાણી
માબાપોને મુકી દીધાથી કીધી છે નાદાની
સાંભળો મારી સાચી વાણી
માબાપોને મુકી દીધાથી થઈ છે બહુ બેઇમાની.
મળ્યા છે તમને એવા તેવા
બીના કહેવાથી પુરૂષો લાગ્યા જુદા રહેવા.

ચોક—૩

મલશે તમને તો ઘણી નારી
માબાપ નથી મલવાના તમારી અકલ ગઇ મારી
વાત કંઈ સમજોની વીચારી
માબાપોથી જુદા રહીને શું થયા છો વેપારી
લાગો છો કડવા ઝેર જેવા
બીના કહેવાથી પુરૂષો લાગ્યા જુદા રહેવા.

ચોક—૪

વાત શું આગળ હવે કહીએ
દીલ તો એવું થાય અમર આશકની સાથે રહીએ
જુલમ આ કયાં સુધી ખમીએ
સાંભળી સાચા સુકન સાગરીદ હુસેનના થઇએ
ખવરાવે મીઠા તમને મેવા
બીના કહેવાથી પુરૂષો લાગ્યા જુદા રહેવા.

——:૦:——

રંગત ખડી.

અરે ભાઈઓ બહુ મને થયો વધારો સપનામાં
આવી નાર એક ચતુર સોહાની મને જગાડયો સપનામાં.

ચોક—૧

મોઢેથી મીઠી મીઠી વાતો મને બોલી તે સપનામાં
આવોની વાલા હલીમલીને રમીએ હોલી સપનામાં.
નાખી હાથપર હાથ મારા તે કરે ઠઠોલી સપનામાં
જરની બુટેદાર મને દેખાડી ચોલી સપનામાં
હસીને કહેવા લાગી વાલા મારી અગન બુજાવો સપનામાં
આવી નાર એક ચતુર સોહાની મને જગાડયો સપનામાં.

ચોક—૨

કીધો સરવે સીંગાર દેખાડયો ભપકો ભારી સપનામાં
હુંએ પણ હલી મલીને રાત ગુજારી સપનામાં.
નથી કોઈએ દીઠી નહી મલશે એવી નારી સપનામાં
મીઠી મીઠી વાતો કરે મને લાગે કટારી સપનામાં
હુંએ સરવે લુટાવી દીધો ધન માલ આ મારો સપનામાં
આવી નાર એક ચતુર સોહાની મને જગાડયો સપનામાં.

ચોક—૩

હું તો થયો દીવાનો જોઇને બાલા જોબન સપનામાં
હુંએ સરવે લુટાવી દીધું મારૂં પણ મન સપનામાં
તરેહ તરેહનો પ્યારીએ કીધો ભોજન સપનામાં
જે દુનીઆના કારણ હતા તે કીધાં કારણ સપનામાં.
ફુલોની સેજનો રાતના થયો બગાડો સપનામાં
આવી નાર એક ચતુર સોહાની મને જગાડયો સપનામાં.

ચોક—૪

અમરદાસ ઉસતાદ હમારો છંદ બનાવે સપનામાં
નવી નવી રંગતો નીરાલી ચાલ ચલાવે સપનામાં
અબદુલહુસેનને બીજી નારી ઘણી સતાવે સપનામાં
પણ તે નાર મુકીને બીજી નાર નહી ભાવે સપનામાં
અલીભાઈની ભકતી કરીને બેઠો બીચારો સપનામાં
આવી નાર એક ચતુર સોહાની મને જગાડયો સપનામાં.

———:૦:———

રંગત લંગડી.

યાદ આઇ એક બાત મુઝે મેં અભી તુને સુનાતાજી
ઇસ દુનીઆમેં=ભલા ન મરીઓ કીસીકી માતાજી.

ચોક—૧

નવ મહીને તક રખા શીકમમેં અપને દીલદાર
બહાર આએ તો ઉસને નહલા ધુલાકર લીઆ સંવાર
આંસે લીએ ગોદીમેં બીઠાયા ચુમ ચામકર કીયા પ્યાર
બડી જતનસે—અપની અમ્માને હમે પાલા હુએ યાર.
શેર- રોને લગે જીસ વખ્ત હમ માતા કહે લલકારજી
ચુપ રહો બચ્ચે મેરે કહેને લગી એક બારજી
જુલેમેં હમકુ જુલાએ સમજા રહી બે સુમારજી
જુલમો સીતમ હમને કીએ માતા નહુઈ બેજારજી
સુખમેં ભાઇ બેન ઓર સ્ત્રી દુખમેં કોઈ નહી આતાજી
ઇસ દુનીઆમેં—ભલા ન મરીઓ કીસીકી માતાજી.

ચોક—૨

એક રોજકા જીકર કહું મેં યાર જરા અએ સુનો સજન
આધી રાતકા—વખ્ત થા ખુબ તગાહસે રોએ હમ
માતા પીતા જાગ ઉઠે મ તાકુ બહોતસા આયા ગમ
નીંદ જો બાપકી—ગઈ તો ખુબસે મારા ખુદા કસમ.
શેર—બાપકા હાથ થામકર માતાને મુખસે યું કહા
શરમભી આતી નહીં તુમકો જરા અએ બે હયા.
પુત તો તેરા હુએ અએ આતીનહીં કુછભી હયા
માર મત બચ્ચેકુ મેરે હુએ મેરી ઉસપર મયા.
માતા હુઇ ગમગીન ઉસસેં ન ખાના પીના ભાતાજી
ઇસ દુનીઆમેં—ભલા ન મરીઓ કીસીકી માતાજી.

ચોક—૩

ધુલ કીચમેં ખેલકર આએ અમ્માં અપની નહલાતી હુએ
નહલા ધુલાકે—માતા ગોદમેં અપની સુલાતી હુએ
અવ્વલ હમકુ ખીલા પીલાકર પીછે માતા ખાતી હુએ
કોઇભી લડકા—હમે ગાલી દે થા ઉસે ધમકાતી હુએ.
શેર—દીનપર દીન માતા હમારી બહોત ફીર આહને લગી
હો ગએ બીમાર એક દીન બહોત ઘબરાને લગી

તાપ ઓર ખાંસી યે હમકો બહોત આને લગી
ના દવાએં ડાકટરકી હમકો પીલવાને લગી
નરક મુત સબુ ઉઠાયા ઉસને એસાં કોન ઉઠાતાજી
ઇસ દુનીઆમેં—ભલા ન મરીઓ કીસીકી માતાજી.

ચોક—૪

ગયા લડકપન આઈ જુવાની સોલા બરસકી હુઈ ઉમ્મર
માતા કહેતી—બેટા તુમ જાવો ઇલમ શીખો દીલબર.
ઇલમ હુંનર સબ શીખ ચુકે ફીર ઉસમેં કુછ ન રહી કસર
બહોત રૂપઈયે—જમાકર દીએ સભી માંકુ લાકર.
શેર—ધન માલ સાના ખરચ કર માતાને મેરી શાદી કરી
ફીર લીએ ઓરતકે સંગમે ખુબ કીની દીલભરી
ચાંદસા ચેહેરા થા ઉસ ઓતરકા ઓર થી ઓ ગુલપરી
શાદી જહાંમેં દેખનેકો આનકે રઈયત ખડી.
બીન માતાકે કહો જહાંમે કોન ધુમ મચાતાજી
ઇસ દુનીઆમેં—ભલા ન મરીઓ કીસીકી માતાજી.

ચોક—૫

એક રોજ [illegible] શાદીકે કપડે પહેનકર નીકલે બહાર
સાસ બહુકી—ભલા લો ઘરમેં બહોત હો ગઈ તકરાર
ગાલી ગુફતા હુઈ બહોતસી ઓર કુછ વાં મારામાર
ઉસી વકત હમ—આએ ઘરમેં તો કહે ઓરત લલકાર.
શેર—ઓરત લગી કહેને તુમારી માતાને મારા સજન
મારભી મારી બહોતસી ઇસ લીએ દુખતા બદન
ખુન કાથોંસે હુએ જારી ઓર લગી તનમેં અગન
રાતકુ ખીજમત તુમારી કયું કરુંગી મનમોહન
ઇતની બાતે સુનકે માંકે પાસ ગયા ઝુંજલાતાજી
ઇસ દુનીઆમેં—ભલા ન મરીઓ કીસીકી માતાજી.

ચોક—૬

જો જો બાત કહી ઓરતને ઓભી સબ સુન લી સારી
લેકે હાથમેં—એક લકડી જાકે ફીર માકુ મારી
લાતે મુક્કી ઓર તમાચે મારકે કીની દુઃખયારી
સુનો દોસ્ત—લગી માંસેભી બહોત ઓરત પ્યારી.
શેર—બાતે લડકપનકી સભી દીલસે ગયા ઓ ભુલજી
જો કરી ખીજમત વો માતાને હુઈ સબ ધુલજી

અબ્દુલહુસેન આશક કહે યે બાત સુન અનમુલજી
આંકી મોહબ્બતમેં ભલા બચપનસે હએ મસગુલજી
બમનજીને ખીશાલ રસીલે આજ સભામેં ગાતાજી
ઇસિ દુનીઆમેં—ભલા ન મરીઓ કીસીકી માતાજી.

—:o:—

રંગત ખડી

માબાપોને પેલી શીખામણ કરજો લગન તમે કરી વીચાર
આજ કાલની નાદાન છોકરી ઘણો પસંદ કરે ભરથાર.

ચોક ૧

બાલી પોશી માબાપોએ મોટી થઈ તો તેને પરણાવી
દશ દીવસ ધણીના ઘેર તો બે દીવસ પીઅરમાં રહી આવી,
એક દીવસના સમે તેના માબાપોએ તેને સમજાવી
અરે મારી દીકરી તું એવા લક્ષણ ક્યાંથી શીખી લાવી
તજી દીધા માબાપ ભાઇ બેન કીધો ધણીને ગલાનો હાર
આજ કાલની નાદાન છોકરી ઘણો પસંદ કરે ભરથાર.

ચોક–૨

દીકરી માતાને કહેવા લાગી માતા હું હતી જ્યાં લગી કુંવારી
ત્યાંલગી મારી માતા તારી ખીજમત કીધી ઘણી ભારી.
રડીને માતા કહેવા લાગી કીધી મને તેંએ દુખીઆરી
નાનપણમાં દુધ પીધું તે ભુલી ગઇ મારી પીઆરી
નાની હતી ત્યારે રડતી રમતી હવે તુંએ દીઠો સંસાર
આજ કાલની નાદાન છોકરી ઘણો પસંદ કરે ભરથાર.

ચોક—૩

એવી વાત કરશે તો માતા તારા ઘેર નહી આવાની
મારો ધણી મારો વહાલો પ્યારો એના ઘેર હું જાવાની
રડીને તું સહુ વાતો કરે છે હવે મને સમજાવાની
મારા ધણીની હું છું વહાલી તારી કદી નહી થાવાની.
તજી દીધો સહુ કુટુંબ કબીલો કીધો ધણીને ગલાનો હાર
આજ કાલની નાદાન છોકરી ઘણો પસંદ કરે ભરથાર.

ચોક—૪

એટલી વાતો કહીને નારી ચાલી ગઇ તેણીના ધણીના સાથ
હસી ખુશીથી ધણીના સાથે વાતો કીધી વલી આખી રાત.

માબાપોને દુઃખ દે છે તે નાર ઘણી કહેવાઇ કમજાત
અબદુલહુસેન ઉસતાદ કહ્યુ નહી પકડે એવી નારીનો હાથ.
એવી વાત પુછવી હોય તો બમનજીને પુછો દીલદાર
આજ કાલનાં નાદાન છોકરી ઘણો પસંદ કરે ભરથાર.

—:૦:—

રંગત શીકસ્તા.

અએ દોસતો મત હમે સતાના ઘડીમેં કુછ ઓર ઘડીમેં કુછ હુએ
હમારે દીલકા નહી ઠીકાના ઘડીમેં કુછ ઓર ઘડીમેં કુછ હુએ.

ચોક—૧

કભી તો હમ બસતી રહે ઓર કભી તો જંગલ બસાયા
કભી સનમસે ખુશ રહે કભી તો ઉસકો ગલે લગાયા.
કભી ચમનકી સહેલભી કરી કભી તો રંજો અલમ ઉઠાયા
કભી ગએ બુતખાનેમે કભી તો મસજીદમેં સર ઝુકાયા
પર હમને દેખા જુઠા જમાના ઘડીમેં કુછ ઓર ઘડીમેં કુછ હુએ
હમારે દીલકા નહી ઠીકાના ઘડીમેં કુછ ઓર ઘડીમેં કુછ હુએ.

ચોક—૨

કભી તો હમ મનસુર બને ઓર કભી તો સુલીપે ચડ ગએ પ્યારે
કભી તો બાદશાહ બને કભી તો ફીરતેથે મારે મારે.
કભી તો રનસે જીતે લડાઇ કભી તો ગરદનપે ચડ ગએ આરે
કભી સનમસે મીલે રહે ઓર કભી તો હો કરકે બેઠે ન્યારે
બયાં યે તુજકો કબતક સુનાના ઘડીમેં કુછ ઓર ઘડીમેં કુછ હુએ
હમારે દીલકા નહીં ઠીકાના ઘડીમેં કુછ ઓર ઘડીમેં કુછ હુએ.

ચોક—૩

કભી તો હમ ખુશહાલ રહે ઓર કભી દુઃખાયા અપને જીસમકો
કભી હમ મસતાને બને ઓર કભી ઉઠાને લગે અલમકો.
કભી કીસીકે ગવાહ બન ગએ કભી ખાને લગે કસમકો
કભી ગએ મકકે મદીને કભી તો પોંચે દહેરો હરમકો.
સમજકે આગે કદમ બઢાના ઘડીમેં કુછ ઓર ઘડીમેં કુછ હુએ
હમારે દીલકા નહી ઠીકાના ઘડીમે કુછ ઓર ઘડીમે કુછ હુએ.

ચોક—૪

શાહ અલી ઉસતાદ આરાબશા જીકરમેં તેરી રહેંગે જાની
અમરદાસ યું કહે એજી બસ જીકરમેં તેરી ગઇ જવાની
સીવાએ મુજકો સનમકે પ્યારે ન ભાતા હુએગા અન પાની
અએ તુરેવાલો કરો ખામોશી ન કહેના તુમ અપની કહાની.

હુસેન આશક કહે ગે ગાના ઘડીમેં કુછ ઓર ઘડીમેં કુછ હએ
હમારે દીલકા નહીં ઠીકાના ઘડીમેં કુછ ઓર ઘડીમેં કુછ હએ.

—:o:—

બેહેર શીકસ્તા.

કહો કીસીને દેખા સનમકો ઓર કીસ જગેપરતો પાએંગે હમ
અગર એ હમસે મીલે માહેરૂ ગલેસે એકદમ લગાએંગે હમ.

ચોક—૧

ઉસ દીલરૂબાકે કુચેમે બસ કામકો આગે બનાએંગે હમ
સરભી કટ જાવે તો બલાસે ન પેર પીછે હટાએંગે હમ
જલે હુવે હએં આતશે ગમમેં ઓરભી દીલકો જલાએંગે હમ
વો કુલ્લ શયઇન કદીર કહેકર સનમકો અપને બુલાએંગે હમ
જુકાકે કદમોંપે સરકો ઉસકે સનમકો અપને મનાએંગે હમ
અગર એ હમસે મીલે માહેરૂ ગલેસે એકદમ લગાએંગે હમ

ચોક—૨

નહી હએ હમકો બુતોંકે ઊલફત ન ઉસમે દીલકો મીલાએંગે હમ
કુફ્રકા કલમા જબાંપે અપની અગે મેરે જાની ન લાએંગે હમ
પીકે જામ વેહદતકા દરપે ઉસકે ધુમ મચાએંગે હમ
કદમ બોસીમેં રહેગે ઉસકી ઓર યે સરકો જુકાએંગે હમ
સદા ભટકતે રહેંગે દરપર હાલ પરેશાં બનાએંગે હમ
અગર એ હમસે મીલે માહેરૂ ગલેસે એકદમ લગાએંગે હમ

ચોક—૩

મજા હએ મીલનેમેં ઉસસે ખારે ન સંગ ગેરોંકે જાએંગે હમ
હુકમમેં હાજર રહેંગે ઉસકે ઓર હુકમ ઊસકા બજાએંગે હમ
સીવાએ તેરે અએ દીલરૂબા બસ કસમ કીસીકી ન ખાએંગે હમ
હશર તલક બસ યે નામ તેરા ન દીલસે અપને ભુલાએંગે હમ
જામે મોહબ્બતકે પીકે ઓર રકીબોંકુ બસ પીલાએંગે હમ
અગર એ હમસે મીલે માહેર ગલેસે એકદમ લગાએંગે હમ

ચોક—૪

આરાબશાહ ઉસતાદ હમારે કહે બસ તેરે ગુનકો ગાએંગે હમ
વઝીર મનુ કહે સભામેં સદા યેહી ચંગ બજાએંગે હમ
હએ ખયાલ મોજુદ નયા નીરાલા ઓર ચંગપે કલગી ચડાએંગે હમ
અબદુલહુસેન યું કહે બજમમેં અદુકો અપને નચાએંગે હમ
ગુલુ માલી કહે તેગ દુસમનોંપે અપની ચલાએંગે હમ
અગર એ હમસે મીલે માહેર ગલેસે એકદમ લગાએંગે હમ.

રંગત ખડી.

માલ ધન હું લુટાઉં તારાપર ના શક રાખું દીલમાં લાલ
લાલ ઝલક દેખાડે તારી તો તન મન હું કરૂં પેમાલ.

ચાક—૧

પેમાલ કરૂં હું દીલોજાનથી વચન માન મે ખરે ખરૂં
ખરૂં માન દુર્બારકાપતી તું હું એ સખુનથી નહી ફરૂં
ફરૂં ઘાટ ગંગા જમુનાના નાઈ ધોઈને સુમરન કરૂં
કરૂં આરતી એક ચીતથી હીરદે તારૂં ધ્યાન ધરૂં.
ધરૂં હાથમાં માળા જપું છું જાપ ચીત દીલથી નંદલાલ
માલ ધન હું લુટાઉં તારાપર ના શક રાખું દીલમાં લાલ.

ચાક—૨

લાલ રંગ મુખડાનો હતો તે સજનની ફીકરમાં ફીકો થયો
થયો છે ફીકો રંગ અરે સજન કેમ તું ભુલી ગયો.
ગયો હમારી આદત ભુલી કઈ દીશા જાય છુપી ગયો
ગયો છુપીને તુંનો એકલો મેં તો તન્ધુર તાપ સહયો.
સહયો તાપ દરદુગાર ફરીને તનમાં સલગી હીસાલાલ
માલ ધન હું લુટાઉં તારાપર ના શક રાખું દીલમાં લાલ.

ચાક—૩

લાલને જોતાં દેશે દેશમાં હવે તો હાંસી બહુ થઈ.
થઇ ફજેતી જગમાં તારી મારી મોહબ્બત તુટી ગઇ
ગઇ જુગાની ઘડપણમાં રૂસંગાનું હવે કામ નહી
નહી સમજતો તારા ઉપર ઝેર દઈશ કહીં પણ જઇ.
જઇ સીતારા પુછું જોશીને આપીને હું હીરા લાલ
માલ ધન હું લુટાઉં તારાપર ના શક રાખું દીલમાં લાલ.

ચાક—૪

લાલ હીરા જઇને મુક્યાં જોશીઓની હવેલીપર
પરગટ કોઇએ નહી કરી એ મારા લાલની મને ખબર
ખબર કોન કહે ચતરભુજને મલી ગયા ઉસતાદ અમર
અમરદાસની મેહેર થઈ ત્યારે દરશન પામ્યા દામોદર.
દરગા દીલમાં સુરત દીઠી કહે છે ભાવ ને મનુલાલ
માલ ધન હું લુટાઉં તારાપર ના શક રાખું દીલમાં લાલ.

———:૦:———

રંગત શીકસતા.

બયાં મેં કબતક કરૂં સમનકા, જબાંમેં મેરે છાલે પડ ગએ
ખબરબી લેતા નહી હમારી, ભલા એ દુશમનકે પાલે પડ ગએ.

ચોક ૧

ન રહેમો રાહત મીલી હએ મુજકો, ઉસીકે બીલકુલ હવાલે પડ ગએ
ન દીનો મજહબકે કુછ રહે હમ, ઇસહી ધર્મકે લાલે પડ ગએ.
ફીરાકમેં ઉસકે એસા રોયા કે, આંખોમેં મેરી જાલે પડ ગએ
વો અશક ટપકે હએં ઇસ કદરકે, જમીપર ગોયા ઠાલે પડ ગએ.
મીલે ના મરહમ જખમકા મુજકો, અજબ યે સીનેમે ભાલે પડ ગએ
ખબરબી લેતા નહીં હમારી, ભલા એ દુશમનકે પાલે પડ ગએ.

ચોક—૨

યાદે સનમમેં ફીરા કીયા હું, તો ધુપસે હમબી કાલે પડ ગએ
ના હોશ અકરબકે કુછ રહે હમ, ઉસીકે બીલકુલ હવાલે પડ ગએ.
જીનોને પાયા ઉસ દીલરૂબાકો, ઉનોકે સરપર દુશાલે પડ ગએ
ન ખોફ ઉસકો રહા હશરકા, બસ ઉસકે ઘટમેં ઉજાલે પડ ગએ.
ઉનોકો હાંસીલ ખુશી હુઇ ઓર, હમારે ગીરવી કબાલે પડ ગએ
ખબરબી લેતા નહી હમારી, ભલા એ દુશમનકે પાલે પડ ગએ.

ચોક—૩

ફસે હએં કુચેમેં ઉસકે જાકે, હમારે દરપર તો તાલે પડ ગએ
ન છુટ સકતે કુછ જરાબી, ગલેમેં ગાલે રસીકે પડ ગએ.
ન દાદ મેરી સુને હએ કોઇ, જહાં તહાં હમ રીઝાલે પડ ગએ
હસીમેં સબ યું લગે યે કહેને, અજબ ઇનોકે દીવાલે પડ ગએ.
જીનોને દેખા ઉસ દીલરૂબાકો, ઉનોકે કીનેમે ભાલે પડ ગએ
ખબરબી લેતા નહી હમારી, ભલા એ દુશમનકે પાલે પડ ગએ.

ચોક—૪

શાહ અલી ઉસતાદ અમરકે, યે મીસરે રીખકે દાલે પડ ગએ
કરીમ કમતરકે સબ સુખન યે, મુશાહેરેમિં તો આલે પડ ગએ.
હય દુન્દેવાલે જીતને જહાંમે, અપસમેં ઉનકે હીમાલે પડ ગએ
અબદુલહુસેનકી સુનકે શાહેરી, કદમપર સબ તુરરેવાલે પડ ગએ.
ઓ અનધરવાલે નીગા છુપાએ, તુમારે મુંહ તો કાલે પડ ગએ
ખબરબી લેતા નહી હમારી, ભલા વો દુશમનકે પાલે પડ ગએ.

—: :—

ખયાલ બનસી.

કીશન કહાને શું કીધું—મારૂં તન મન લુટી લીધું.

ચોક—૧

આ દુઃખની વાતુ કોને કહીએ—ગોકુલમાં કેમ કરી જઇએ
દહી વેચવા વના રહીએ—હવે કાનને સાથે લઇ જઇએ.
ઝુલ—તમો આવો સહેલી મારી
પેલે કહાને બનસી વગાડી
કરે જુલમ મારાપર ભારી
મટકી ફોડી દહી પીધું, મારૂં તન મન લુટી લીધું.

ચોક—૨

પેલો કીશન કહાન મોરારે—મારી સાડી ચોલી સહુ ફાડે
જમનાપર બનસી વગાડે—સઉ જુએ છે નર ને નારે.
ઝુલ—એવો જુલમી તેને સહુ જાણે
રસ્તામાં કરે તુફાને
ના વાત કોઇની માને
મને એવું તે દુઃખ દીધું, મારૂં તન મન લુટી લીધું.

ચોક—૩

કે સખી કીશનના મોરારી—હમે દાસી છઇએ તમારી
જરા સમજો વાત ગીરધારી—બનસી લાગે છે પ્યારી.
ઝુલ—મારા માથાની મટકી ફોડી
પેલો કહાનો કરે બલજોરી
મારા હાથની ચુડી તોડી
મારૂં જોબન મરોડી લીધું, મારૂં તન મન લુટી લીધું.

ચોક—૪

મારો અમરદાસ સેલાની—છે મનુલાલ બહુ ગીયાની
કહી કીશન કહાનની કહાની—તમો એવી કહેજો કોઈ બાની.
ઝુલ—મારો અમનજી રંગલાલે
બનસીના ગાણ છે ખીયાલે
જુહાની યહાં નહી ચાલ
પીયાલું અબદુલહુસેનનું પીધું, મારૂં તન મન લુટી લીધું.

—:o:—

રંગત હોઇ કરી.

રજાપર રાજી તેરે દીલજાન–રખું મેં તેરા ધીઆન.

ચોક—૧

રાજક વો રજાક રહીમ હુઓ ઓર હુએ વો કુલકા સુબહાન
રેહાઇ તું કરદે અબ મેરી તાબે હુએ તેરે ઇનસાન.
રોજ હમ તેરા કરતે હુએ બખાન
રજાપર રાજી તેરે દીલજાન– રખું મેં તેરા ધીઆન.

ચોક—૨

રોજ તેરે કુચેમેં ભટકતે છોડકે અપના દીનો ઈમાન
રંજો અલમ સબ ઉઠાએ સરપે જરાતો રખ પેછાન
રાત દીન દીલકા યે હુએ અરમાન
રજાપર રાજી તેરે દીલજાન–રખું મેં તેરા ધીઆન.

ચોક—૩

રમલ ઓર જોતીશ કીતાબ થકે સબી પડપડકે કુરઆન
રબ લેકીન નહીં મીલા હમ કીસકો કહું મેં તુજકા નીશાન
રોજ ગુન ગાવે તેરે કુચે આન
રજાપર રાજી તેરે દીલજાન–રખું મેં તેરા ધીઆન.

ચોક—૪

રીસાલગીર તેરા ભુલા લાહેરી અમરદાસકા સુનકે ગીઆન
રે ઓર તુનકા ખીઆલ હુસેની કહે યે મીઠી તાન
રોજ છંદ ગાવે આશક નસરવાન
રજાપર રાજી તેરે દીલજાન–રખું મેં તેરા ધીઆન.

———:o:———

ખયાલ રંગત ધુન.

જહાં ખુદા હુએ વહાંપર કીસકા નહી ગુજર હુએ
મેરી જાન–કીસકા વહાંપર કામ નહી
કુફર નહી કુફાર નહી વહાં દીન ઇસલામ નહીં.

ચોક—૧

ના હુરો મલાએક જીન્નોપરી પેકાર હુએ
મેરી જાન–કીસીકા વહાંપર નામ નહીં
ગદા નહી સુલતાન નહી વહાં આબો તઆમ નહી
ના ઘર હુએ કીસીકા ના કોઇ વહાં બશર હુએ
મેરી જાન–વહાંપર એશો આરામ નહી
દરો દીરહમ નહી વહાંપર કઉડી દામ નહી

વા દેખો તો યે શરમશો કમર નહી
મેરી જાન-વહાં સુબહો શામ નહીં
કુફર નહી કુફાર નહી વહાં દીન ઇસલામ નહીં.

ચોક—૨

ના સંશ ગનેશ મહેશ નહી વહાં કૈર્ષ
મેરી જાન—વહાંપર રાધે શામ નહીં
મસજીદ મંદીર નહી વહાપર યારા રામ નહીં
નહી બાળ ગોપાળ ઔર નહી કૃષ્ણ મોરારી
મેરી જાન—કીસીકા વહાં પયામ નહી
ગનપત ગવરી નહીં વહાંપર સીતા રામ નહી
નહીં કાજી મુલ્લા નહીં વહાંપર પંડીત જોશી
મેરી જાન-કીસીકા વહાં પેગામ નહી
કુફર નહીં કુફાર નહીં વહાં દીન ઇસલામ નહી.

ચોક—૩

નહી બાગ બોરતાં નહી બહારો બીઝાં દએ
મેરી જાન—વહાંપર મેઇ હંગામ નહી
બારીશ ગરમી ઠંડી નહી વહાં કોઇ આધાર નહી
વહાં દેખાતા હએ નુરે મોહમ્મદ રોશન
મેરી જાન—વહાંપર રીત ઔર ખાસ નહી
શેખ મુશ્રાએક નહી વહાંપર કીસીકા કામ નહી
નહી તાલીમ અબાન નહી પહેલવાં. વહા દએ
મેરી જાન - વહાંપે ઇનામ હાકરામ નહી
કુફર નહી કુફાર નહી વહાં દીન ઇસલામ નહી

ચોક—૪

કહે અમરદાસ મેરા દીલ લગા વહાં દએ
મેરી જાન—દેતા એક બરાબર જામ નહી
મન્નુલાલ કમતર કરીમ ગલત કલામ નહી
નહી અનગર દુનયા નહી વહાં પુરા જુદા
મેરી જાન—કીસીકા વહાપે ગમ નહી
શાહે સીકંદર નહી વહાંપર કનીજ ગુલામ નહી.
અબદુલહુસેનકે સુનલે ખીઆલ જવાબી
મેરી જાન—ગાનેકા તુજકો કામ નહી
કુફર નહી કુફાર નહી વહાં દીન ઇસલામ નહી.

———:o:———

વગર ઉસ્તાદે હારમોનીયમ—એકાર્ડીયન—કનસરટીના કે ફીડલ વગાડવા શીખવું હોય તો એમ. એચ. મેહેરઅલીનીજ હારમોનીયમ ચાવી બુક—એકારડીયન—કનસરટીના કે ફીડલ ચાવી બુક તપાસીને લેજો, કે જેમાં યુરોપિયન મ્યુઝીક નોટસ જેમબારસેથી આપવામાં આવે

કોઈબી તરેહનું નવું અથવા સેકંડ હેંડ હારમોનીયમ, ફીડલ, એકૉર્ડીયન, કનસર્ટીના અથવા કોઈબી તરેહનું વાજીંત્ર અને દરેક જાતની ચીજો મુંબઈથી મંગાવવી હોય તો નીચેના સરનામે લખેથી સારો માલ તપાસી કીફાયતે લઈને મોકલીશું

કમીશન કીમતના પ્રમાણમાં જુજ લેશું.

અલાદીન એમ. એચ. મેહેરઅલી

પુસ્તકો વેચનાર અને જોઈતી ચીજો કીફાયતે મોકલનાર

ડુંગરી બજાર-બીમપુરા પાસે,—મુંબઈ.

છે તે ધારણે છંદ શાસ્ત્રના નીયમે સરવે નોટ આપેલી છે, જેથી નવો શીખનાર તરત શીખી શકે છે. યાદ રાખવું કે એ ધારણ બીજા કોઈનાબી પુસ્તકમાં નથી માટે હરેક પુસ્તક ઉપર એમ. એચ. મેહેરઅલી નામ તપાસીને લેજો.

એમ. એચ. મેહેરઅલીના પુસ્તકોનું લીસ્ટ.

વગર ઉસ્તાદે વાજીંત્ર વગાડવાને શિખવાના શુદ્ધ પુસ્તકો-	**રૂ.**	**આ.**
હારમોનિયમ ચાવી-બુક, ભાગ ૧-૫ (આખા સટના રૂ. ૨।) દરેકના...	૦	૧૦
,, ,, (ત્રણ ભાગના રૂ. ૧।।। ચાર ભાગના રૂ. ૨)		
એકોર્ડીયન ચાવી-બુક ભાગ ૧-૬ (આખા સટનો રૂ. ૧।) દરેકના...	૦	૫
ફિડલ ચાવી-બુક-ભાગ ૧-૩ (આખા સટનો રૂ. ०।।।) દરેકના ...	૦	૫
કનસર્ટીના ચાવી-બુક ભાગ ૧-૬ દરેકના	૦	૫
,, ,, ભાગ ૧-૬ સાથે પાકા કપડાના પુઠાથી બાંધેલા...	૧	૪
કનસર્ટીના ચાવી-બુક-એઉ હાથની ચાવીની નોટવાળી	૦	૪
ઉસ્તાદે કનસર્ટીના-ઉરદુ જબાન અને ઉરદુ હરફોમાં	૦	૪
વિદ્યા હુન્નરના પુસ્તકો—		
વેપારની કુંચી ભાગ ૧-૧૦ સંપૂર્ણ દરેક ધંધાદારી તથા મેતાજી માટે...	૧	૮
હુંડી ગણિત દર્પણ-પૌંડના રૂપીઆ અને રૂપીઆના પૌંડ. ०)। આનાના ચડતા ભાવે ચાલુ હુંડીના તૈયાર હીસાબ	૧	૦
વ્યાજના ચર દર્પણ	૨	૦
યુનાની ટેબલ—હકીમું, દરેકને અગત્યનું પુસ્તક (ગુજરાતીમાં) ...	૦	૪
જંગબારી ભાષા (ગુજરાતીમાં) જંગબાર તરફ જનારાઓ માટે ...	૦	૬
ચીનની મુસાફરી ભાગ ૧-૮ ચિત્રો સાથે પાકું પુઠું (કી. રૂ. ૧૦)ના...	૨	૦
સ્ત્રી સંસાર ઉપયોગી રત્ન, દરેક સ્ત્રી પુરૂષને વાંચવા લાયક. ...	૧	૦
તરેહવાર ગાયનના શુદ્ધ પુસ્તકો—		
બહારે કલગી ગાયન ઉરદુ તથા ગુજરાતી ખ્યાલોનુ ૧૬૦ પાનાનું પુસ્તક.	૦	૫
દીવાને કાસમ ૪૫૦ પાનાનું ગાયન પુસ્તક (આવૃતિ બીજી)... ...	૧	૦
બુલબુલી ગાયન ચુંટી કાઢેલા તરેહવાર ગાયનો (આવૃતિ ત્રીજી) ...	૦	૩
ગાયન સંગ્રહ એમાં ગાયન રાગ તાલના ખરા નામ સાથે. ...	૦	૩
લોકપ્રિય ગાયન સંગ્રહ (આવૃતિ સાતમી) ભાગ ૪ના ०।= દરેકના ...	૦	૨
ગઝલ સંગ્રહ (આવૃતિ ત્રીજી) ભાગ ૧-૨ દરેકના	૦	૨
ઠુમરી સંગ્રહ (આવૃતિ ત્રીજી) ૨૦૦ ઠુમરી વગેરે ગાયનો... ...	૦	૨
ગઝલે હક્કાની (આવૃતિ બીજી) ઇશ્કે હકીકીના મારફતી ગઝલો શેર સાથે.	૦	૨
કલગી ગાયન સંગ્રહ (આવૃતિ ત્રીજી) ભાગ ૪ ના ०।= દરેકના ...	૦	૨
ચરાગે ગુલશન હાલમાં ગવાતા ગઝલ, ઠુમરી, લાવણી, ધ્રુપદ વગેરે...	૦	૨
સયરે ગુલશન ,, ,, ,, (આવૃતિ બીજી ભાગ ૧-૩ સાથે)	૦	૭
આઇયામે અશરત ,, ,, ,, ધ્રુપદ વગેરે (આવૃતિ બીજી)...	૦	
શરબતે ગઝલ (આવૃતિ ચોથી) ભાગ ૧-૨ દરેકના	૦	
ગુલશને રાગ (આવૃતિ ત્રીજી) ભાગ ૧-૨ દરેકના	૦	

એમ.એચ. મેહેરઅલીના પુસ્તકોનું લીસ્ટ-પાનું ૨

	રૂ.	આ.
ગુલઝારે રાગ છબિલી ગઝલો, ઠુમરી, ખ્યાલ, ટપ્પા વગેરે... ...	૦	૨
રાગમાલા (આવૃત્તિ બીજી) રાગ, તાલના ખરા નામ સાથે. ...	૦	૨
હોરી સાગર દીલખુશ હોરીઓનો સંગ્રહ	૦	૨
ગુલે બહાર (આવૃત્તિ બીજી) કલગી લાવણીઓનો સંગ્રહ. ...	૦	૨
બાગે બુલબુલ (આવૃત્તિ ત્રીજી) તરેહવાર ગઝલ ઠુમરી વગેરે. ...	૦	૨
વાર્તાના તથા બીજા ઉપયોગી પુસ્તકો—		
અરેબિયન નાઇટસ, નવા ચિત્રોવાળી બેઉ ભાગ સાથે (આવૃત્તિ બીજી)...	૧	૮
કલજુગના કૌતક, ૩૦ ચિત્રો, સાથે ૩૦૦ પાનાનું ગીલટેડ પુઠાનું ચાનક આપનારું રસીક પુસ્તક	૧	૦
કાસમ સંગ્રહ ૨૦ ચુંટી કાઢેલી રમુજી બોધકારક વાર્તાઓ (આવૃત્તિ બીજી).	૦	૮
રમુજી કહેવતો, ૧૦૦૦ રમુજી કહેવતો અને દોહરા (આવૃત્તિ બીજી) ...	૦	૨
નસીહતી કહેવતો, ૧૨૦૦ બોધકારક કહેવતો અને દોહરા ...	૦	૨
સીકંદર—બાદશાહ સીકંદરની વારતા	૦	૨
ગજરા મારૂજીની વારતા ચિત્ર સાથે (આવૃત્તિ બીજી)	૦	૧
વાજીંત્ર શિક્ષક, નાનાભાઇ દામોદરની ભાગ ૧ લો	૧	૦
નાટકના (ભાષણ સહીત) પુસ્તકો—		
નંદાખાનું-વિકટોરીઆ ના. મં. બાલીવાલા (કીં. રૂ. ૦॥ ના) ...	૦	૪
હક ઇનસાફ ,, ,, ,, ,, ,, ,,	૦	૪
ભોલી ગુલ—આલફ્રેડ ના. મં. ખટાઉ (કીંમત રૂ. ૦॥ ના) ...	૦	૪
હામલો હાઉ ,, ,, ,, ,, ,, ,, ,,	૦	૪
સુભદ્રા હરણ ,, ,, ,, ,, ,, ,, ,,	૦	૪
અલાદીન (અજબો ગરીબ ચરાગ) ,, ,, ,, ,, ,,	૦	૪
ગુણસુંદરીના ગાયનો—વિકટોરીઆ ગુ. ના. મં. બાલીવાલા. ...	૦	૨
તીલસ્મે તૈમુરના ગાયનો (આબે ઇબલીસ) આલફ્રેડ (કીં. ૦)≡ ના)...	૦	૨
વખતસીંહના ગાયનો—સ્વદેશ ગુજરાતી ના. મં. (કીં. ૦)≡ ના)...	૦	૧
સીકંદર બાદશાહનો આખો નાટક ૩ અંકી (કીં. રૂ ૦। ના) ...	૦	૨
ચંદ્રહાસ અને ચંદ્રકળા આખો નાટક ૭ અંકી (કીં. રૂ ૦॥। ના)....	૦	૬

ઉપલા સર્વે પુસ્તકો ઉપરાંત બીજા દરેક જાતના પુસ્તકો તથા કોઇબી તરેહની ચીજો અને તેને લગતા સામાન માટે નીચેના સરનામે લખેથી દરેક માલ તપાસી કીફાયતે મોકલશું.

સરનામું—

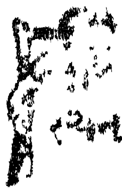
અલાદીન એમ. એચ. મેહેરઅલી

પુસ્તકો વેચનાર અને જોઇતી ચીજો કીફાયતે મોકલનાર

ડુંગરી બજાર—ભીમપુરા પાસે—મુંબઇ.

દરેક ધંધાદારી તથા મેહતાજીને જરૂરના

બે અમુલ્ય પુસ્તકો.

રચનાર એમ. એચ. મેહેરઅલીની ફોટોગ્રાફિક તસ્વીર સ

"વેપારની કુંચી"

સુંદર કપડાંની એન્ટીક બાઇંડીંગ અને ગીલીટના નામ સાથે

ભાગ ૧ થી ૧૦ સંપુર્ણ. કીં રૂ ૧॥ વી. પી. પો. ૦)॥

જેમાં

- દરેક તરેહની વેપારી વહેવારી સમજ.
- કોઠાઓ, કાસાઓ, ખરડાઓ, પંચાંગ-
- મોઢે હિસાબ ગણવાની ટુંકી કુંચીઓ.
- સર્વ જાતના તોલ ને હિસાબોની સમજુતી, સહેલી રીતો અને દાખલાઓ.
- નફા ટોટા, પ્રમાણ ભાગ, પંચાત્યાં, મિશ્રરાશી વગેરે હિસાબ દાખલાઓ સાથે.
- જુદા જુદા તોલના ને હિસાબોના તૈયાર કીધેલા કોઠાઓ.
- હુંડીઓ અને વ્યાજના તૈયાર કીધેલા કોઠાઓ.
- તોલ અને મેજરના હિસાબો અને ચોખ્ખાનો ટન પ્રમાણનો કોઠો.
- વેપારને લગતો ગુજરાતી-અંગ્રેજી શબ્દ કોષ.
- તારને લગતી ખબરો-સંદેશા લખવાની ગોઠવણ.
- તારમાં લખવાના ગુજરાતી અંગ્રેજી શબ્દો.
- તારના સંદેશા ટુંકામાં લખવાની ગોઠવણ.
- તારના સંદેશા પ્રદેશ મોકલવાના દર.
- તારના વાકયો તેના ટુંકા કોડ-બોલ સાથે.
- ગુજરાતી નામું-રોકડ મેળ, નોંધ, ખાતાવહી વ્યાજવહી લખવાની સમજુતી દાખલા અને સરવૈયા.

ઉપરાંત સંખ્યાબંધ બાબતો 'વેપારની કુંચી' માં સમાવેલી છે.

વિલાતની આવતી-જતી આડત હુંડીના હીસાબના તૈયાર કોઠાઓ

"હુંડીગણિત દર્પણ" કીં. રૂ ૧ વી. પી. ૦)=

જેમાં

૦)॥ આનાના ચડતા ભાવે

૧ શીલીંગ ૩॥ પેનીથી ૧ શીલીંગ ૪॥ પેની સુધીના દરેક ભાવના

ડના રૂપીઆ અને રૂપીઆના પાંઉડના હીસાબના તૈયાર કોઠાઓ છે.

અલાદીન એમ. એચ. મેહેરઅલી

ડુંગરી બજાર—ભીમપુરા પાસે—મુંબઈ.